

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRĂȘOV
Telefon 226
Abonament anual 300 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarife

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Pentru tine însuși, cetățene, și pentru
tine, la libertate, legalitate și cinste.

Armonizarea intereselor particular-economic cu interesele social-economice generale.

Mână în mână cu propășirea vieții economice a mers în decursul vremurilor dezvoltarea culturală și a civilizației, epocile de progres cultural și politic coincidând aproape în totdeauna cu epocile de bună stare și prosperitate materială. Niciodată însă importanța factorului economic în dezvoltarea vieții sociale, culturale și politice a popoarelor nu a fost mai mare ca în zilele noastre. Dovadă, că chestiunile economice, ocupă astăzi mai mult, ca ori când, locul de frunte al preocupărilor celor ce conduc destinele vieții popoarelor.

Înainte de războiul mondial viața economică era caracterizată printr-o stabilitate pronunțată. Schimbările conjuncturilor economice aveau loc la intervale mult mai mari, durata și dezvoltarea crizelor economice era mult mai mare, neputându-se observa ca în zilele noastre în decursul aceluiași an simptomele caracteristice ale ascensiunii și depresivității economice.

„Bugetele se echilibrau cu aproximație mai mult decât satisfăcătoare, balanțele externe ale mărfurilor și ale conturilor se egalau reciproc, cu mici diferențe, pe care le anihila prompt migrațiunea aurului sau deschiderea unor credite, pe care organizația capitalismului internațional le făcea atât de lesnicioasă.”

Războiul trecut a sdruncinat însă complet acest echilibru al forțelor economice internaționale și a distrus armonia dintre producțiune și consumațiune, lăsând urme atât de adânci în toate ramurile vieții economice, încât se recer enorme eforturi pentru îndreptarea relelor și îndrumarea diferitelor activități economice spre calea lor normală, amăsuraților noilor cerințe create de marele cataclism mondial.

„Tendința spre cel mai desăvârșit protecționism în politica comercială actuală a popoarelor”, nu este decât urmarea firească a sforțărilor diferitelor state de a eși cât mai ușor din acest greu impas.

Pon fel de fel de măsuri, oasi se dau impresia reînvierii vechii politici comerciale „mercantile”, statele năzuiesc spre independență economică.

Natural, că nimeni nu poate condamna această tendință, ce se remarcă și în politica comercială a țării noastre, mai cu seamă, când bogățiile solului și subsolului nostru ne îndreptăcesc la aceasta.

Cine nu dorește ca cea mai mare parte din produsele noastre agricole să poată fi trans-

formate la noi în țară, ca cea mai mare parte din produsele industriale să le putem fabrica în uzinele noastre, depinzând de stăruință numai pentru articole, a căror producțiune interioară nu prezintă nici un interes mai de seamă pentru gospodăria noastră națională?

Realizarea acestui ideal economic național însă, este dependentă de condiția armonizării intereselor particular-economice cu interesele tuturor claselor noastre sociale.

Este foarte ușor ca o industrie, ori-care ar fi ea, să poată trăi și prospera la adăpostul protecției vamale, desfăcându-și produsele uneori cu sută la sută peste paritatea mondială și realizând câștiguri nepermise, în dauna populației nevoiașe. Această situație îngreunând traiul claselor consumatoare, nu poate însă dăinui, decât cel mult pentru acele ramuri de producțiune industrială, de a căror existență-i strâns legată însăși independența noastră politică și cari trebuiesc menținute, ori cât de mari ar fi sacrificiile. Celelalte ramuri ale producției industriale naționale, avantejate prin tariful nostru protecționist, trebuiesc neapărat să tindă spre perfecționare, organizându-și producțiunea în așa fel, în cât, în cel mai scurt timp să poată ține piept de sine stătător concurenței streine, cucerind debușuri externe și ridicând din sarcina consumatorilor indigeni greutatea taxelor protecționiste care scumpesc viața. În această privință fiecare întreprinzător, în interesul păcii sociale, are o datorie tot așa de mare, de a contribui, prin intensificarea producției la eforturile naționale, ca și cel dintâi om de stat, prin măsurile de înțeleaptă politică economică.

Organizarea muncii în ateliere și teneința continuă spre perfecționare a producției noastre naționale, sunt primele două condițiuni, fără satisfacerea cărora industria noastră nu va putea trăi independent.

Dacă în America la uzinele Ford un lucrător a ajuns să câștige lunar până la 54.000 Lei, costându-l o masă bună și copioasă numai 35 Lei²⁾, și să se întorcă acasă de curând săptămâna de 5 zile lucrătoare, aceasta se datorește în cea mai mare parte numai muncii efective, și conducerii științifice a întreprinderilor din această lume nouă, unde organizarea producției este ajunsă la o așa perfecțiune, încât fiecare pas, fiecare mișcare este studiată cu cea mai mare precizie și unde nimic nu se face decât cu multă chibzuială.

Prosperitatea economică a Americii pe lângă bogățiile ei naturale și abundența metalului prețios se datorește în mare măsură respectării cu strictețe a principiilor fundamentale, cari stau la baza conducerii raționale a întreprinderilor.

Cercetările științifice și economia rațională de timp și de muncă sunt întregite aici prin cointeresarea mâinei de lucru la rezultatul întreprinderii, recompensare numai după merit, stimularea poftii de lucru prin retribuții proporționale cu randamentul individual și prin grija deosebită a îmbunătățirii și continuării a situației muncitorilor și salariilor.

Nicăiri sistemul de organizare științifică a muncii, așa zisa metodă Taylor, nu a prins ca în această parte a lumii.

Taylor-ismul descompune munca în elementele ei constitutive, în mișcări a căror durată e măsurată cronometric. Suprimă mișcările nefolositoare, delăturând eforturile inutile și regulează mersul muncii după un ritm bine calculat. Pentru ca să nu se piardă vreme și să nu se facă mișcări zadarnice munca se pregătește în cele mai mici amănunte din vreme.

Totul este supravegheat, după acest sistem, fără însă a se stănijeni individualitatea, care se bucură de toată libertatea. Retribuția se fixează la un minimum de salariu, care corespunde unui minim de muncă, „sub care nimănui nu-i este îngăduit să se coboare”. Peste acest minim sporul de salariu este în raport direct cu sporul de producțiune.

Prin acest sistem s'a ajuns într'adevăr la o simțitoare mărire a randamentului mâinei de lucru, sporul trecând peste 200%³⁾.

Urmarea firească a acestei intensificări a muncii a fost creșterea venitului. „În urma creșterii venitului, costul de producțiune e micșorat în proporții posibile mărin profiturile, care măresc salariile, reduc orelle de muncă și scad prețul de vânzare astfel, că toată lumea e mulțumită, patron, lucrător, consumator, și societatea în întregul ei”⁴⁾.

Să se studieze deci și să se amelioreze și la noi în continuu tehnica producției, să se perfecționeze organizarea muncii, urmărindu-se toate progresele stăruinței în această direcție și să se facă tot ce este posibil pentru a putea duce lupta contra concurenței streine.

Să se intensifice munca, lucrându-se efectiv cel puțin 8 ore pe zi; reducerea orelor de lucru fiind numai atunci îndreptățită, când este recompensată prin intensificarea și sporirea puterii de muncă. Astfel numai vom putea ajunge și noi, — acolo unde au ajuns de mult alte popoare, — să producem mult, bun și eficient.

Nu mai prin coordonarea sforțărilor generale, tinzând fiecare spre mai bine, — fără a nesocoti

Guvernul Vaida și Legăturile de cale ferată între Ardeal și Vechiul regat

— Inițiativa liniei Brașov—Nehoiși. —

Mâine, Duminică, are loc solemnitatea străpunerii tunelului dela Teliv, de pe linia Brașov-Nehoiși.

Cu acest prilej important — când se deschide tunelul cel mai mare din țară pe-o linie ce va da o nouă prosperare relațiilor economice între Ardeal și porturile Dunărene de jos ca și cu Constanța — o locușă amintim că inițiativa liniei Brașov-Nehoiși este a guvernului Vaida, al cărui ministru de lucrări publice a studiat problema și a început a o pune în executare.

Guvernul Vaida a fost preocupat de legăturile ce trebuiau stabilite între Ardeal și vechiul regat, în special cu marile porturi. Ministrul de lucrări publice, d-l Mihai Popovici, a pus chestiunea în studiu și există în arhiva ministerului de comunicații studiile făcute atunci sub conducerea d-l inginer inspector-general Baiulescu.

Între liniile de legătură cari trebuiau realizate fără întârziere, era linia Brașov

coti interesele altora. — Îndeplinim o operă social-național-economică, de mare valoare, asigurându-ne cu un ceas mai de vreme situația, la care ne dau dreptul bogățiile țării noastre.

Realizarea armoniei intereselor economice-particulare cu interesele social-economico-generale, și deci bunăstarea și prosperitatea materială a fiecăruia în parte, depinde în cea mai mare parte de noi înșine.

Satulung, Octombrie 1926.

Nicolae G. V. Gologan.

Membrat în științele economice.

Rej. Sa Regina a vizitat alături orașul Philadelphia, unde a asistat la o serată organizată de direcțiunea Expoziției. Mâine, Duminică se va da la opera metropolitană din New-York o reprezentație de gală în onoarea Reginei, față de care Americanii arată un interes fără precedent.

—Nehoiși, a cărei importanță era bine cunoscută, ceea-ce a determinat pe ministrul de lucrări publice al guvernului Vaida să prezinte Parlamentului cererea unui credit special pentru primele studii necesare.

În însăși expunerea de motive, însoțind proiectul de lege privitor la deschiderea acestui credit extraordinar — găsim preocuparea operei constructive a guvernului Vaida. În această expunere de motive citim:

„Urmând un spirit de îmbunătățire al stării de lucruri, găsim necesar a se executa și lucrările ce se impun pentru desvoltarea și îmbunătățirea celorlalte servicii ce sunt în legătură cu transporturile, precum și serviciul fluvial și serviciul hidrolic pentru navigațiunea pe Dunăre, îmbunătățirea docurilor, reconstruirea lucrărilor din portul Constanța, completarea lucrărilor conductei de petrol pentru pomparea produselor petrolului până la Constanța, administrația căilor ferate de interes particular echemată a transporta cerealele, lemnurile și chiar căldători, din regiunile depărtate sau muntoase spre centrele de comerț, și consumațiune, și în fine a se face completarea rețelei de cale ferată (linia Nehoiși—Brașov), care să înlesnească exploatarea de păduri din partea locului și să facă o legătură directă între Buzău și Brașov, descărcându-se astfel linia ferată Ploiești—Predeal, care din cauza exploatarea petrolifere se găsește adeseori în neputință de a putea primi și îndruma toate trenurile, mai ales pe distanța Câmpina.— Brașov, unde se găsește o singură linie și cu pante sau rampe mari, ceea-ce face foarte a-nevoioasă circulațiunea. Această linie prezintă o importanță deosebită, căci va face legătura între Constanța și întreaga Transilvanie și Banat.

Pentru aceste considerațiuni, am onoare a supune deliberărilor d-stra, alături proiect de lege pentru deschiderea creditelor extraordinare în sumă totală de lei 106.677.150. (Urmează proiectul de lege elaborat la 24 Ianuarie 1920 și votat de Parlamentul Federației Naționale).

¹⁾ M. Manoiilescu—Politica Producției Naționale.

²⁾ Analele Economice și Statistice No. 7—8 1926.

³⁾ Charles Gide: Tratat de economie politică Vol. I.

In ceea ce priveste in special linia Braşov-Nehoiaşi, Consiliul de miniştri, in şedinţa sa dela 22 Ianuarie 1920, având in deliberare referatul ministrului lucrărilor publice, d-l Mihai Popovici, a decis (cităm textual):

„Autoriză pe domnul ministru al lucrărilor publice să prezinte spre semnare Majestăţii Sale Regelui un proiect de decret prin care să fie autorizată a prezenta Corpurilor Legiuitoare un proiect de lege pentru deschiderea din fondul pentru deschideri de credite prevăzut in bugetul general al Statului, pe seama aceluiaşi minister, a unui credit extraordinar de 300.000 (trei sute mii) lei din care să se facă de către Direcţiunea construcţiilor de căi ferate studiiile pe teren in vederea întocmirii proiectului definitiv al construcţiei liniei ferate Braşov-Nehoiaşi

Revendicând pentru guvernul Vaida şi ministrul său de lucrări publice meritul iniţiativei liniei Braşov-Nehoiaşi şi al primelor lucrări pentru întocmirea proiectului definitiv al construcţiei liniei ferate a cărei importanţă se vede astăzi de toată lumea, facem o justă operă de dreptate pentru guvernul de atunci care, in scurta lui existenţă, n-a făcut decât să se preocupe de lucrările de cea mai mare importanţă menite a consolida viaţa politică şi economică a noului stat — după cum se vede chiar din iniţiativa acestei extraordinare linii ferate.

Consiliul Mitropoliei ortodoxe, intrunit la Sibiu a ales pe pâr. protoereu Dr. Vasile Bologna consilier referent al secţiei bisericăşti, preotul Traian Petrişor al secţiei culturale, iar pe preotul Ieronim Grou director al oficiului statistic.

Dela Camera de Comerţ din Braşov.

Şedinţa de miercuri a Consiliului de administraţie

Miercuri după amiază sau intrunit sub preşedinţa d-lui W. Schreiber, preşedintele camerei de comerţ şi industrie, membrii consiliului de administraţie rezolvând o serie de chestiuni, in ordinea zilei, dintre care unele au provocat o agitată discuţie precum au fost chestiunea elinderii palatului camerei şi chestiunea ajutorării căminurilor de ucenici.

Preşedintele Schreiber deschizând şedinţa comemorează in cuvinte elogiase amintirea fostului membru al consiliului de administraţie, regretatul Dumitru Orghidan, arătând cum din puterile proprii şi după o muncă neobosită de ani de zile defunctul s-a ridicat dintr-un modest comerţ la frumoasa situaţie de mare negustor pe piaţa Braşovului. In semn de ploasă amintire membrii Camerei s'au ridicat in picioare.

După aceasta preşedintele a arătat motivele pentru cari a trebuit amânată şedinţa dela Septembrie, când îşi anunşase participarea la şedinţă şi d-l ministru de finanţe Lapedatu, membru de drept al Camerei. Cu regret constatăm că d-l ministru, fiind împiedecat şi deasfădat, n'a putut să ia parte la şedinţă.

Inainte de a se intra in ordinea de zi d-l Kopony cere pe motive puţin plauzibile ca să se intervină la forurile competente, ca noua fabrică de muniţii, proiectată să se înfiinţeze la Braşov, să fie mutată in altă parte.

D-l dep. Roth, membru de drept, cere să se intervină la guvern pentru a nu se mai numească guvern comisari pe lângă întreprinderile industriale şi bănci compromiţându-ne (?) prin această creditul in străinătate.

Reducerea direcţiunilor de exploatare C. F. R.

In ce priveşte la hotărârea guvernului de a reduce direcţiile de exploatare C. F. R. D-l Mariescu a arătat că această hotărâre aduce o gravă strîmbire intereselor comerciale şi industriale, propunând să se facă intervenţii urgente pe lângă ministerul comunicaţiilor

pentru menţinerea direcţiei de exploatare din Braşov. Urmează apoi mai multe comunicări prezidiale şi secrete.

Comunicări

Preşedintele anunţă conform legii, pe d-nii deputaţi Stolehiş şi Konerth, ca membri de drept ai Camerei. Comunicează că la expoziţia şi târgul volunt, organizat de „Ununea Camerelor de comerţ”, in Braşov, s'au încheiat mai multe legături comerciale. Treacă la sporirea tarifului de transporturi pe C. F. R. preşedintele arată că tarifurile pe C. F. R. produse prejudicii unor industrii şi direcţiunile Camerei va înalţa un memoriu organelor in drept, insistând pentru reducerea taxelor.

D. Gologan, secretarul Camerei, a vorbit de comisiunea de 2 la sută, ce se percepe pentru vama locală. Comisiunea nu-l calculat după cursul zilei al francului elveţian, fapt ce a determinat Camera să atragă atenţia organelor vamale.

D-l Binder, secretar al Camerei, aduce la cunoştinţă că s'a primit proiectul de lege, pentru înfiinţarea Camerelor de comerţ de muncă. Camerelor de comerţ nu li se acordă dreptul să-şi trimită membri de drept in aceste camere, deşi in proiect se prevede că reprezentanţii ai Camerelor de muncă vor fi reprezentaţi in cele de comerţ.

Se ia la discuţie trecerea d-lui V. Bedişeanu, comerciant din localitate, in listele Camerei de comerţ şi scoaparea unui membru in consiliul de administraţie. D. Bedişeanu este înscris in liste şi scoapat ca membru.

Clădirea Palatului Camerei

Se trece apoi la discutarea chestiunii privitoare la clădirea noului local al Camerei, chestiune care a provocat mari discuţii.

In mai multe şedinţe ale comisiunii, delegaţi au studierea acestei chestiuni, membrii saşi au fost pentru acceptarea unui plan făcut de arhitectul Schuller in anul 1904 in stil săsesc. fapt care a provocat nemulţumirea membrilor români. Aceştia au

susţinut însera unui concurs, prevăzut de altfel şi in legea contabilităţii publice şi astfel să se aleagă dintre planurile prevăzute cel mai convenabil şi in stil românesc.

Discuţia a fost începută de d. Kopony, membru in comisiunea de clădire, care impuie comisiunii să târîgănească rezolvarea acestei chestiuni.

Motivând înstituirea concursului au vorbit d-nii: directorii Prieu, Mineu, vice-preşedinte, Manollescu, dr. Mănuşilă, Mariescu, Ghîjescu din Sibiu şi Mazuky, comisarul guvernului, iar deputaţii saşi Tr. Konerth, Hans Roth şi senator Poloni precum şi alţi membri saşi pentru amânarea chestiunii.

Preşedintele declară discuţia încheiată şi pune in vot propunerile. S'a luat în considerare propunerea saşilor cu 26 voturi contra 21 voturi româneşti.

Din modul cum s'a pus chestiunea din partea membrilor saşi refuză să amâneze chestiunea, la primăvară când va ajunge din nou in ordinea zilei, să se facă urgentă efectuarea lucrărilor de construcţie pe baza planurilor arhitectului Schuller.

Se mai discută: proiectul de regulament pentru comitetul de direcţie; revizuirea tarifului de taxe percepute de Camera de comerţ pentru certificate.

Legatul din Sibiu

Cu privire la legatul regretatului I. Gîrbov consiliul primeşte propunerea comitetului de direcţie şi anume ca din venitul anual al legatului de 10.000 lei plus interesele capitalizate la prezent să se acorde o burză ajutor unei şcoli de tipografie sau literar român, care s'a distins in această branşă.

Căminele de ucenici

Pentru căminurile de ucenici comitetul de direcţie al Camerei propune şi Consiliul primeşte acordarea sumei de lei 110.000 din „Fond de credite” şi trecerea acestei sume in titlul „Cămine de ucenici”. Asupra reparării acestei sume, după care ar începe să se hotărească să se acorde 50.000 lei Căminului de stat (două căminuri) şi 60.000 Lei Căminului săsesc.

Dr. Ghîjescu dela Sibiu a cerut ca şi pentru Căminul de stat din Sibiu, care numără aproape 70 ucenici să se acorde o sumă corespunzătoare ca şi pentru căminele dela Braşov. S'a răspuns că pe anul în

curs nu mai sunt credite dar pentru anul viitor cererea va fi luată în considerare.

Este de remarcă, că până acum Camera de comerţ din Braşov a reparatizat fondul destinat Căminelor de ucenici astfel: pentru Căminul săsesc lei 100.000, pentru 2 căminuri ale statului din Braşov 150.000 lei, pentru căminul statului din Sibiu (cel mai popular) aproape nimic.

La orele 9 seara şedinţa a luat sfârşit.

La invitarea preşedintelui Schreiber, membrii Camerei s'au intrunit la o agoră in restaurantul „Gewerbewerksaal”.

O întrebare

Disparţea mai multor negustori de pe piaţa Braşovului prin urmare următoarele:

Introdâm pe însoţită sale On. Comisia Comunală al Municipiului Braşov cum se ştie că Bodega Treştiană ajudează la licitaţia publică din 30 Iunie 1925 asupra farmaceutului Octavian Şeştea din Borşneal Mare, rămîndu-şi mai departe ca vechia firmă?? Nu-i aşa că contractul a expirat de mult şi chiraşul vechii rămîne înainte?? Un comerciant n'ar strica dacă suntem mulţi care aşteptăm scoaterea la licitaţie al acestei prăvălii, pentru care s'ar putea întâmpla să se ofere ca mult mai mult. Pe de altă parte s'a luat vre-o sancţiune contra ofertantului care nu mai vrea să preia localul?? Istă întrebare la care aşteptăm răspuns.

Mal mulţi negustori.

Cronica Sportivă

Foot Ball

Damianesă 24 Oct. 1926.

Coltea—B.M.T.E.

Pe terenul Olympe, la ora 3 1/2 va avea loc matchul de campionat între cele două echipe, şi credem că feiura superioară a jocului „Coltea” pe lângă ea o înălţă în câştigarea partidei, va fi şi bucuria publicului.

Univer. (Cluj)—Braşovia-Olym.

O echipă combinată a celor două cluburi braşovene, va susţine la ora 3 1/2, pe terenul „Braşovia” un match amical contra puternicei echipe a „Universităţii” din Cluj, pe care o credem şi laşiagătoare, neavând încredere la coeziunea echipei braşovene. M. I. S.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”

Talente cari se trec necunoscute

„Ce plăcut surprins am rămas, cunoscând pe acest ţăran extrem de modest, muncitor, dar foarte sărac şi fără noroc”, — sunt cuvinte pe care le reproducem dintr-o scrisoare, in care un prelin al redacţiei noastre ne scrie despre ţăranul Petru E. Oance din Vaslova Bănelului.

L-am cunoscut întâmplător — ne scrie prietenul nostru, — dar am descoperit in Petre Oance o inimă de om, şi un talent, peste care nu mă lasă conştiinţa să trec nepăsător. E un simplu fiu de ţăran sărac, care, prin dorul lui de carte, mi-a adus aminte de ceata nenorocitelor talente, cari din cauza străicăi nu pot urma şcolii şi mor astfel îngropate fără a fi cunoscute.

Oance e un artist autodidact. Am rămas surprins de desptăciunea lui naturală, şi de abilitatea cu care mănueşte dalta, căci e un artist in ce priveşte sculptura.

Anul trecut a sculptat întreagă catapiteasma, de jos până sus, a unei biserici — zeh!! Am văzut-o cu ochii şi am admirat

mult opera acestui ţăran bănel-lean autodidact.

De prezent sculptează o uşă pentru altarul unei biserici.

Om harnic, om modest şi deştept, dar simt să se svărelească in cea mai grea mizerie, pentru că lucrările de sculptură — pe lângă ele sunt foarte rare, — li aduc prea puşina. Iar in căsuţa-i moştenită dela părinţi are de susţinut soţia şi 5 copii, dintre cari cel mai mare, de 14 ani, in lipsă de mijloace îşi prepară clasele, in particular, acasă.

In casa lui n'a surprins grija şi ordinea, in care-şi ţine sculele de lucru şi cărţile. In două dulapuri are o frumoasă bibliotecă de cărţi de literatură românească şi germană.

Şi ca dovadă că Petru Oance este şi un mare remarc înscă un fapt: scrie şi poezii — şi deastul de drăguţe.

Merită remarcat aceste poezii, fără pretenţie, căci in simplitatea şi modestia lor se ogîndăşte inima autorului. Iată buze cără, ce ne spune

Petru Oance in poezia „Pegasul meu”, care ar fi să fie prefaţa unui volum de poezii, care n-a apărut şi poate nici nu va apare, căci in zadar are omul inimă, când n'are putere şi bani:

Pegasul meu nu-i roib arab
Ca să mă ducă'n sbor,
Ci-i slab! Şi când mă sui pe el,
Mă tem să nu-l omor.

Şi sparta-mi liră n'are coroi
Prea fine, de îmătăş
Şi nici nu poate încănta
O lumea mai aleasă.

Şi muza de care mă'nspir
Nu-e o vre-o mândră fată
Mizeria e muza mea
Şi e înfricoşată.

Pe lângă dalte, cu care sculptează catapite-me şi uşi de altore, Oance dispune şi de inima curată şi respectul cu care se opună de această muncă in casa Domnului. Căci totă ce ne spune despre bătrâni cu spatele gârbovite şi cu pletele cărunte, cari merg la sfînta slujbă:

Te pleacă inaintea lor
Tu tinere copile
Căci pentru-a lor închinăciuni
Cucernice umile

Şi pentru neştirbita lor
Credinţă bătrânească
Nu lasă Domnul, âst pământ
Ca să se prăpădească.

Der totă o altă poezie „Vântul”, care poate fi imediată alior de poezii cu volume lipsite:

Dela marginile lumii
De-unde s'o porni
Vântul âsta ce şueră
Pe la răpântii

Câte celea nu mai vede
El, in lungu-i sbor?
Câte scene de iubire
De drag şi de dor?

Cătă lume necăjiită?
Câte suferinţi?
Cât amar, gemet, durere
Şi lacrimi ferbinţi?

Câte văduvi fără sprijin?
Căţi copii orfani?
Cătă lume, la cărţi noaptea,
Pierzând mii de bani?

Dela marginile lumii
D'unde s'o porni
Câte celea nu ne-ar spune
Vântul de-ar vorbi.

Pe „Ţăranul român” îl cântă
in următoarele versuri:

Ţăran român! Ţăran plugar
Ţăran ostaş viteaz
Totdeauna tu ne mântui
Ţara de necaz.

Tu! cu braţul tău puternic,
Umerii tăi laşi,
Totdeauna-i fost şi fi-vei
Sprijini la împăraţi.

Tu ce nu te dai de grabă

Să fi rob durerii
Totdeauna-i fost şi fi-vei
Baza, talpa ţării.

Timpu păcii folosindu-l
S'aduci ţării pînă
Totdeauna tu! in războaie
Başi horde păgâne.

Cruce, ţară, muncă dreaptă
Tron şi dinastie
Când te chiamă totdeauna
Eşti la datorie.

Nu merita ore să fie cunoscut
ai sufletul frumos al acestui
fiu de ţăran, care-şi duse viaţa
in mizerie şi necunoscut de
nime?

Am publicat versurile de mai sus,
pentru că ele sunt cea mai
scurtă ogîndă a inimii lui
Petru E. Oance.

Ce n'ar fi eredit el, dacă, in
loc de autodidact, s-ar putea
numi un om eu şcolit, de care
inăsă n-a avut noroc?

Şi căşi nu vor mai fi ca Petru
Oance din Vaslova?

ib.

Farmacia de serviciu peste amiază,
noaptea şi Duminică in timpul
dela 23 Oct., până inclusive
5 Nov. sunt farmaciile din şful
Floriilor Nr. 15 şi Strada Fântănei
Nr. 24.

Dela organizația Partidului Național-Tărănesc Brașov

Eri a avut loc o ședință a comitetelor organizației Partidului Național-Tărănesc din orașul și județul Brașov, la care a luat parte un număr mare de delegați dela sate.

Cu acest prilej dl deputat dr. Voicu Mișcu, a făcut un expozeu mai lung asupra congreselor dela București și a explicat punctele principale ale programului partidului fuzionat.

S'au luat apoi mai multe hotărâri privitoare la reorganizarea și activitatea partidului în județul nostru.

De încheiere s'a dat citire următoarei scrisori primită din partea dlui dr. Victor Jinga, însușitului nostru propagandist și colaborator pe terenul ridicării economice a țărâniei:

Domnule Președinte,

Urmez calea firească a sentimentelor mele cât privește viața publică a României; ideologia politică a celor de vârsta mea e fundamental ostilă moravurilor partidului liberal și anexelor lui, care mențin înăbușitoare atmosfera năzuințelor politice ale națiunii.

Dacă dorința mea asupra propășirii și zilelor de mâine ale neamului atinge culmea unui mare și sfânt ideal, totuși nu pot sta în afară de înghetarea care alcătuiește astăzi cel mai bun instrument colectiv spre atingerea acestui scop. — Viața politică a țării s'a clarificat prin contopirea Partidului Național cu cel Tărănesc; revine noului partid datoria de a sparge pereții cercului vișoi în care se sbat și se pierd cele mai alese energii.

Nu mai o schimbare fundamentală în practica politică poate coborâ în toate ramurile activității naționale siguranța și mândria cetățenească. Lupta contra patriarhatului sătului și cinici trebuie să fie dârzo; vraja pe care o exercită faptul pricopsitului trebuie spulberată.

Imperativul categoric al zilelor excepționale prin care trecem e întronarea moralității în viața publică și privată. Școala cetățenului nu se face numai prin cărți vorbe ci mai ales prin fapte mari și bune care să-i oblige și să-i capteze conștiința.

Politica cumulează realizările de orice fel ale națiunii; cu o viață politică rea nu se poate avea o cultură, o civilizație, o economie națională bună. Disprețul față de viața publică dovedește neînțelegerea rosturilor superioare ale națiunii. Viața statului depinde numai de idealul de viață al oamenilor; cel compun; legăturile indisolubile care strâng pe om de stat și pe stat de om nu permit, în primul rând intelectualilor, resemnarea, contemplarea și pasivitatea.

La orizontul vieții noastre politice stăruiește idealul național al realizărilor sociale. Ideea de patrie trebuie să stea la temelie tuturor năzuințelor noastre; drepturile neamului românesc ca națiune majoritară, trebuie să aibă totdeauna întâietate; umanitarismul să ne toldească în funcție de justele noastre revendicări naționale. Datoria noastră e de a crea, a sprijini și a stimula stări prielnice în primul rând dezvoltării spirituale și materiale a Românilor.

Punct esențial de program politic trebuie să fie și dezvoltarea vieții economice a Românilor dela sate și orașe; toate formele cooperăției la sate și orașe trebuie aplicate și dezvoltate printr-o intensă acțiune de convingere.

Poporul trebuie organizat în spiritul doctrinei partidului național-tărănesc; legăturile cu conducătorii trebuie să fie continue. Casele partidului trebuie să fie adevărate temple de frământare a problemelor naționale, în cari rațiunea și cu sentimentul să se îmbine armonios spre a da îndrumarea cetățenească poporului dela sate și dela orașe.

În spiritul celor de mai sus înțeleg să deviu membru al partidului național-tărănesc, rugându-vă, dl Președinte, a admite intrarea mea ca soldat credincios.

Dr. Victor Jinga.

Adunarea a primit cu mare plăcere pe dl dr. Victor Jinga în sânul organizației Partidului Național Tărănesc.

Dela Eforia Căminelor de ucenici

Eri, 22 Octombrie, orele 4 d. d. s'a ținut o ședință a Eforiei Căminelor de stat pentru ucenicii industriali și comerciali. Dl președinte E. Socasiu a prezentat 3 oferte pentru repararea clădirii din strada Po Topile Nr. 19. Ținându-se seamă de avizul șefului serviciului tehnic al primăriei, Eforia a hotărât darea în antrepriză a acestei lucrări dlui lăncu Leucă considerând că din cele trei oferte, ai d sale a fost cea mai avantajoasă, în sumă de 279,745 lei.

După planurile făcute, în această clădire vor avea loc între 40-50 ucenici plus locuința directorului căminului.

Asupra casei Eforiei din Str. Laterală Nr. 19, considerând că Eforia nu dispune actualmente de fonduri mai mari pentru amenajarea clădirii, s'a primit oferta Comitetului școlar comunal, ca se cedeze această clădire pe timp de 2 ani pentru instalarea unei grădini de copii. Comitetul școlar comunal se obligă să facă reparațiile necesare, cari după devizul serviciului tehnic al primăriei se urcă la suma de 134,000 lei.

Eforia căminului ținând seamă de aceasta, a aprobat această ofertă cu mențiunea, că locul de grădină din preajma casei va fi administrat de Eforie. Asemenea Eforia a mai ținut cont, la primirea ofertei, și de faptul că Comitetul școlar acordă Căminurilor de ucenici un ajutor anual de 50,000 lei, care sumă probabil va fi majorată în noul buget.

Eforia a mai hotărât ca să delege pe dl director școlar G. Boeriu să ia parte la congresul căminelor de ucenici, care are loc luna aceasta la București.

Cirel Kratzi, priete varietate și frumoasă minere din program, ce desfășură, — și din care remarcăm pe ascendentul călăreț și acrobat Emil Kratzi — oferă spectatorilor în fiecare seară și concursuri de luptă greco-romană, la care participă și renumitul Gilberto Italian, Gaspar ungar și tânărul român Jona Chirtop.

Cu toată lauda ca se cuvino celor doi dînării, ce oprim cu bucurie asupra lui Chirtop, al cărui calități, și mai ales tehnica ce posedă, lucru recunoscut de toți, și care îl ridică în sima și dragostea adversarilor săi în săși — îl indică printr-o frumoasă succese pe viitor.

Banalități?

"Viitorul", care strigă mereu că fuziunea național-tărănească nu însemnează nimic și că n'are nici o importanță, nu mai are odihnă de grija ei. Zi de zi se ocupă pe coloane întregi de acest lucru, care n'are nici o importanță.

Pentru ce? Pentru ceși muncește cetitorii cu lucruri, fără importanță?!

Într'un număr recent, ocupându-se de programul partidului național-tărănesc "Viitorul" spune:

"Programul" nu cuprinde în această privință decât cele mai răsunate banalități, se de pildă: "Constituția României întregite trebuie să înlocuiască din conștientă voința cetățenilor" sau "va trebui să cuprindă toate garanțiile drepturilor și libertăților cetățenești", sau însăși, că trebuie să prevadă "normele de organizare ale administrației publice pe baza autonomiei locale și descentralizării".

Nu mai e nevoie să reamintim că toate aceste așa zise postulate ale partidului național-tărănesc sunt cuprinse în Constituția, pe care au dat-o țării Adunările Naționale dela 1922-1926".

Așa o spune "Viitorul" în această, fără ca să-și dea seama ce scrie.

Căci, dacă programul partidului național-tărănesc cuprinde "cele mai răsunate banalități", iar "toate aceste postulate ale partidului național-tărănesc sunt cuprinse în Constituția pe care au dat-o țării Adunările Naționale dela 1922-1926", — atunci aceste Adunări naționale n'au dat țării decât banalități răsunate.

În aceste adunări erau chiar Corpurile legislative liberale.

Convocare.

Membrii societății "Vulturul Carpaților" din Brașov sunt rugați a lua parte la Adunarea generală extraordinară, care se va ține în 31 Oct. 1926 la ora 3 d. a. în localul Societății din Prund, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Organizarea comitetului.
 2. Luarea deciziei asupra clădirii casei de pe Postovaș.
 3. Diverse propuneri.
- Secretar Președinte
Gornal Pop. Nicolae Năntoaru.

INFORMAȚIUNI

Imprimatul orașului Brașov. La Orașia mare s'au început tratative între primarul Tuibure și dl Ghil, directorul consorțiului bancar din Londra, care oferă orașelor ardelenne împrumuturi pentru refacerea lor. O delegație a primăriei Brașov constătoare din dl primar-delegat E. Socasiu, consilier financiar Fr. Luriz și avocatul orașului Dr. G. Philippi, va pleca Miercuri la Orașia mare în vederea tratativelor cu dl Ghil.

Radovici — redivivus. Cetine în ziarul "Lupta": Un noștin învidios a avut loc ieri într-o doli liberală: dl colonel Radovici fost prefect de Păgăraș și Gică Orleanu fost director al Camerii. Discuțiind starea politică în lumina noulor evenimente, dl Orleanu face reflecția:

— Nihil sine... Brătianu!
— Așa sunteți toți, răspunde fostul prefect, când suțona la putere toți sunt devotați șafului, iar în opoziție îi injurăm!
Vă închipuiți mirarea domnului Orleanu, care nu se aștepta de tot la o astfel de interpretare a dictonului latin.

Ultime știri

Prințul Carol la Belgrad?

București 23. — O știre sosită aici pe cale particulară anunță prezența prințului Carol la Belgrad, ca oaspe al familiei regale.

În cercurile politice știrea este pusă în legătură cu graba cu care s'a dat comunicatul recent din partea guvernului și cu consfăturile importante pe care le-au avut dl Averescu și Brătianu, deoparte și dl Oct. Goga, ministrul de interne cu șefii autorităților militare superioare, de altă parte.

În unele cercuri politice se vorbește serios că Prințul Carol obținând permisiunea de la M. S. Regale, se va întoarce în țară peste scurt timp.

Grava întorsătură a anchetei dela Tribunalul Ilfov

Aezuții grave. — Ce se vorbește în Palatul Justiției. — Incidentul de Joi. — Suspendarea primului președinte al Tribunalului.

București 23. — Ancheta dela Tribunalul Ilfov duce la rezultate foarte grave. După informațiile ce avem, împotriva Primului președinte al Tribunalului, dl Lascăr Davidoglu, s'au stabilit acuzări de o deosebită gravitate.

Este vorba de modalitatea de judecată a unor cauze cari au dus pierderii enorme statului — stabilindu-se că în anumite procese scârțoșele nu sânt lipsite de influența unor cercuri exterioare.

Ziarul "Politica" vorbește de un complot sursat de L. Davidson dela o bonă din București care s'ar fi strănit de ancheta pe care o face dl Inspector judecătoresc Pișcu.

În cercurile palatului de Justiție se vorbește de bessa Beresovic și de o cauză judecată în legătură cu ea.

Emoțiunea în cercurile magistraturii este explicabilă, mai ales că din cele ce respiră în presă și în public — din informațiile organizate oficios al guvernului — se face comentarii ce ating prestigiul instituției — ceea ce este cu totul nedrept. Dacă sânt magistrati încorecți și venali — nu trebuie să se

confunde magistratura întregă cu ei. Spiritul majorității magistraturii față de ancheta ce se face, dovedește că acolo se dorește mai mult purificarea selectului corp al magistraturii de cei necheameți.

Joi dl Inspector judecătoresc Pișcu cerceta unele fapte imputate dlui prim președinte al Trib. Ilfov.

Dl Lascăr Davidoglu care era gradul de consilier de Curte a contestat dlui Pișcu, inspector judecătoresc — care este și dsa consilier de Curte, — dreptul de a-l ancheta. Cu argument dl Davidoglu aducea sprijinul legii organice a magistraturii care prevede cu precizie, că un magistrat nu poate fi nici anchetat nici judecat de o altă instanță superioară în grad, decât nu era cazul. Dl Davidoglu a calificat faptul acesta de nepoliticos față de dsa.

Dl Pișcu a adresat atunci imediat proces-verbal de ultraj contra colegului și egalului său din magistratură.

Dl procuror general Camil Dumitrescu a înaintat acest proces-verbal împreună cu raportul d-sale Curții de apel, spre a pune sub urmărire pe părți în conformitate cu art. 493 din codul de procedură penală.

Dl prim președinte Haglogol a deschis acțiune publică în contra dlui Davidoglu, pentru delictul de ultraj (art. 182 cod. penal) și a trimis dosarul efacerii spre a fi judecat, la secția III-a a Curții de apel din București.

Procesul s'a sorsat la 29 Noiembrie a. e.

Ministrul de Justiție a suspendat pe primul președinte al Tribunalului Ilfov. Locul acestuia este luat provizoriu de dl consilier Bordeianu.

Dela "Astra".

Despărțământul central județean Brașov.

Secretariatul. Până la alte dispozițiuni secretariatul își are sediul în biroul Eforiei școlare (Liceul "Andrei Șaguna"). Orsle de birou: 9-12 a. m. și 3-5 p. m.

Secretariatul dă orice informațiuni în legătură cu "Astra". Tot ast se pot face înscrieri de membri la "Astra".

MEDICALE. Dna Dr. Ella Faluz Medic Secundar la Sp. Civil, specializată în Paris în boala de copii și femei; s'a stabilit în Str. Lungă 33, unde primește consultații dela 2-4/2 p. m. 879 1-6